

Marek Florek

Wczesnośredniowieczny grot oszczepu z Rudnika — Dolin

W 1988 r. Tadeusz Madej z Rudnika przekazał Konserwatorowi Zabytków Archeologicznych w Tarnobrzegu żelazny grot oszczepu znaleziony na terenie Rudnika-Dolin, woj. tarnobrzeskie. Brak jest bliższych danych o miejscu i warunkach odkrycia zabytku.

Jest to smukły grot z liściem kształtu lancetowatego, pośrednim między soczewkowatym a dwuduszkowym przekroju oraz dość krótką tulejką (ryc. 1). Zachowana całkowita długość zabytku wynosi 360 mm, w tym długość liścia 285 mm, średnica tulejki 34 mm, maksymalna szerokość liścia 47 mm.

Stan zachowania grotu pozwala określić sposób jego wykonania. Rurkę z blachy żelaznej o długości przyszłego grotu sklepano na około 2/3 jej długości uzyskując długi, w przekroju początkowo kwadratowy, zaś w części wierzchołkowej prostokątny, szeroki na 10—12 mm, kolec. Z kółcem tym, z jego dwu stron, metodą zgrzewania i sklepywania, połączono po 3 różnej długości, szerokie na 5—6 mm paski metalu, które następnie kuciem uformowano w liść grotu. Niesklepana część rurki utworzyła tulejkę.

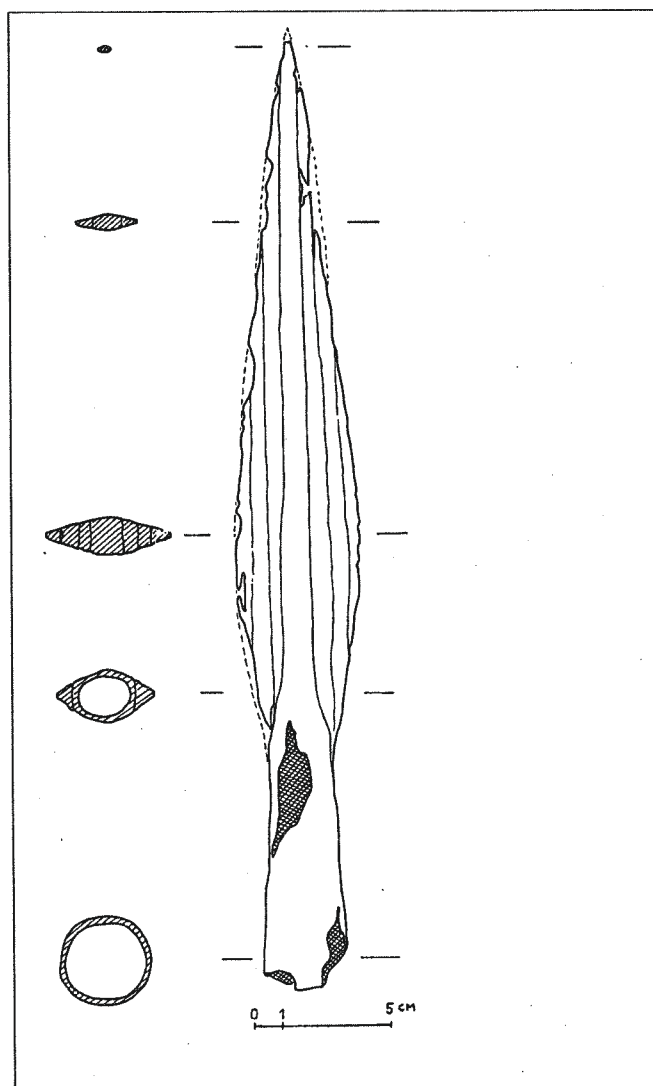
Przy braku kontekstu kulturowego, jedynym kryterium do określenia wieku grotu z Rudnika-Dolin mogą być jego cechy formalne. Niestety, zdeterminowana funkcją forma grotu nie ułatwia jego datowania. Wydaje się, że z największym prawdopodobieństwem należy przyjąć jego wczesnośredniowieczną metrykę i zaliczyć do typu V grotów według A. Nadolskiego¹. Typ ten, najczęstszy a jednocześnie najbardziej zróżnicowany jeśli chodzi o proporcje, występuje głównie w X—XII wieku choć np. bardzo zbliżony grot z Muzeum Narodowego w Krakowie datowany jest dopiero na XIV—XV w.³ Tak więc grot z Rudnika — Dolin najbezpieczniej byłoby datować ogólnie na okres wczesnego średniowiecza.

Przypisy:

¹ A. Nadolski, Studia nad uzbrojeniem polskim w X, XI, XII wieku, Acta Archaeologica Lodziana nr 3, Łódź 1954, s. 50—60

² A. Nadolski, op. cit.

³ Z. Żygulski jun., Broń w dawnej Polsce, Warszawa 1982, s. 330

Ryc. 1. Rudnik-Doliny, woj. Tarnobrzeg. Żelazny grot

Abb. 1. Rudnik-Doliny, Wojewodschaft Tarnobrzeg. Eisenlanzen-
spitze.

Frühmittelalterliche Eisenlanzenspitze aus Rudnik-Doliny

Zusammenfassung

Die Eisenlanzenspitze, welche den Gegenstand der Arbeit bildet, wurde dem Konservator Archäologischer Denkmäler in Tarnobrzeg 1988 übergeben. Es gibt leider keine näheren Angaben betr. Fundort und — umstände. Es

repräsentiert den Typ der schmalen Eisenlanzenspitzen mit Lanzettförmigem Blatt (Typ V nach A. Nadolski). Es wird in den breiten Zeitraum des frühen Mittelalters datiert.

Sy

wie
log
Ob
kro
kie
poh
prz
z ro
nov
kte
eyj
czo
son
kop
arc
obi
uw
nyc
Rze

nas
pal
nec
epo
mlo
wcz
póz
chr

Sun
wcz
uw
dor
za,
tam
Go
trze